

Persbericht:

Herdenking van de aardbeving van Luik in 1983

Komende woensdag 8 november 2023 is het exact 40 jaar geleden dat een middelzware aardbeving de stad Luik deed opschrikken. Deze aardbeving vond midden in de nacht plaats om 1u49 lokale tijd (0u49 UTC) en had een epicentrum in de gemeente Saint-Nicolas, een dichtbevolkte gemeente in het westen van de agglomeratie Luik. Tot op heden is dit de laatste aardbeving met aanzienlijke schade in België. De aardbeving had een lokale magnitude van 5.0 en zijn hypocentrum werd berekend op 5,8 kilometer diepte met een onzekerheid van 1,2 kilometer. De aardbeving werd over het hele Belgische grondgebied gevoeld, tot zelfs in Amsterdam (NL) in het noorden, Frankfurt (DE) in het oosten en Metz (FR) in het zuiden.

In België ontstaan tektonische aardbevingen meestal op grotere diepte van 10 tot 15 km. Door haar ondiep karakter, veroorzaakte de 1983 Luik aardbeving ernstige schade in de gemeentes Saint-Nicolas, Glain en Montegnée, alsook in de steden Luik, Seraing, Ans en Grâce-Hollogne. Bovendien werden groundbewegingen nog extra versterkt door zachte kwartaire rivierafzettingen van de Maas en de onderliggende geplooiden geologische structuur. Hoe sterk een aardbeving zich uit aan het oppervlak wordt aangeduid met de Europese EMS98 intensiteitswaarde. In het epicentrum en het grootste deel van de agglomeratie van Luik was de intensiteit het hoogste, namelijk intensiteit VII, wat schade oplevert. Oudere kwetsbare woningen ondervonden ernstige schade: grote scheuren over de muren, ineenslopende schoorstenen die bijkomende schade veroorzaakten na hun val en een paar gebouwen stortten zelfs gedeeltelijk in. Ook in recentere gebouwen vertoonden enkele scheuren in muren en gedeeltelijk beschadigde schoorstenen. Vele woningen waren al verzwakt door grondverzakkingen te wijten aan ontginning in het Luikse steenkoolbekken en decennia aan grondwaterschommelingen. Uiteindelijk worden meer dan 100 woningen onbewoonbaar verklaard, zijn meer dan 1000 personen dakloos op 1 nacht tijd en vallen 2 doden te betreuren.

De aardbeving te Luik werd al snel officieel als natuurramp erkend en bijgevolg konden inwoners de schade aan hun woningen laten vergoeden door het Nationaal Rampenfonds. Deze info wordt momenteel bewaard in het Algemeen Rijksarchief en bevat minstens 16 000 dossiers met gedetailleerde beschrijvingen van schade en hoe deze werd terugbetaald. Uiteindelijk werd voor meer dan 100 miljoen Euro (gecorrigeerd voor inflatie) aan schade uitbetaald. Dit archief, zeldzaam in West-Europa, is een zeer rijke databank voor het beoordelen van de financiële impact van een ondiepe aardbeving in stedelijk gebied.

Ten tijde van de aardbeving in Luik had de afdeling Seismologie van de Koninklijke Sterrenwacht van België slechts 4 seismografen operationeel in Ukkel, Dourbes, Membach en Walferdange (Lux). Aangezien seismogrammen toen enkel analoog beschikbaar waren en op papier werden geprint, moesten ze onmiddellijk na de aardbeving worden opgehaald in deze seismische stations. Aankomsttijden van de aardbeving op seismogrammen in Europese buitenlandse seismische stations werden in de dagen na de aardbeving per telegram doorgestuurd naar de Sterrenwacht. Het berekenen van magnitude en diepte, cruciale parameters om de impact van een aardbeving te berekenen, was destijds dan ook een trager proces dat tot uren of zelfs dagen in beslag kon nemen. De 1983 Luik aardbeving was dan ook dé aanleiding om een modern seismisch netwerk te installeren in België. Momenteel baat de Koninklijke Sterrenwacht van België (KSB) een netwerk van 29 oppervlakte- en boorgatseismometers en 16 accelerometers uit, verspreid over het Belgische grondgebied dewelke seismologen in staat stelt de locatie, magnitude en diepte van een aardbeving te bepalen in enkele minuten.

Op woensdag 8 november 2023 wordt de 1983 aardbeving te Luik herdacht op de Koninklijke Sterrenwacht van België tijdens een wetenschappelijke studienamiddag die zal worden bijgewoond door verantwoordelijken van de stad Luik, nationale en regionale crisiscentra, federale en regionale overheden, geologen, seismologen, en ingenieurs van alle universiteiten van België.

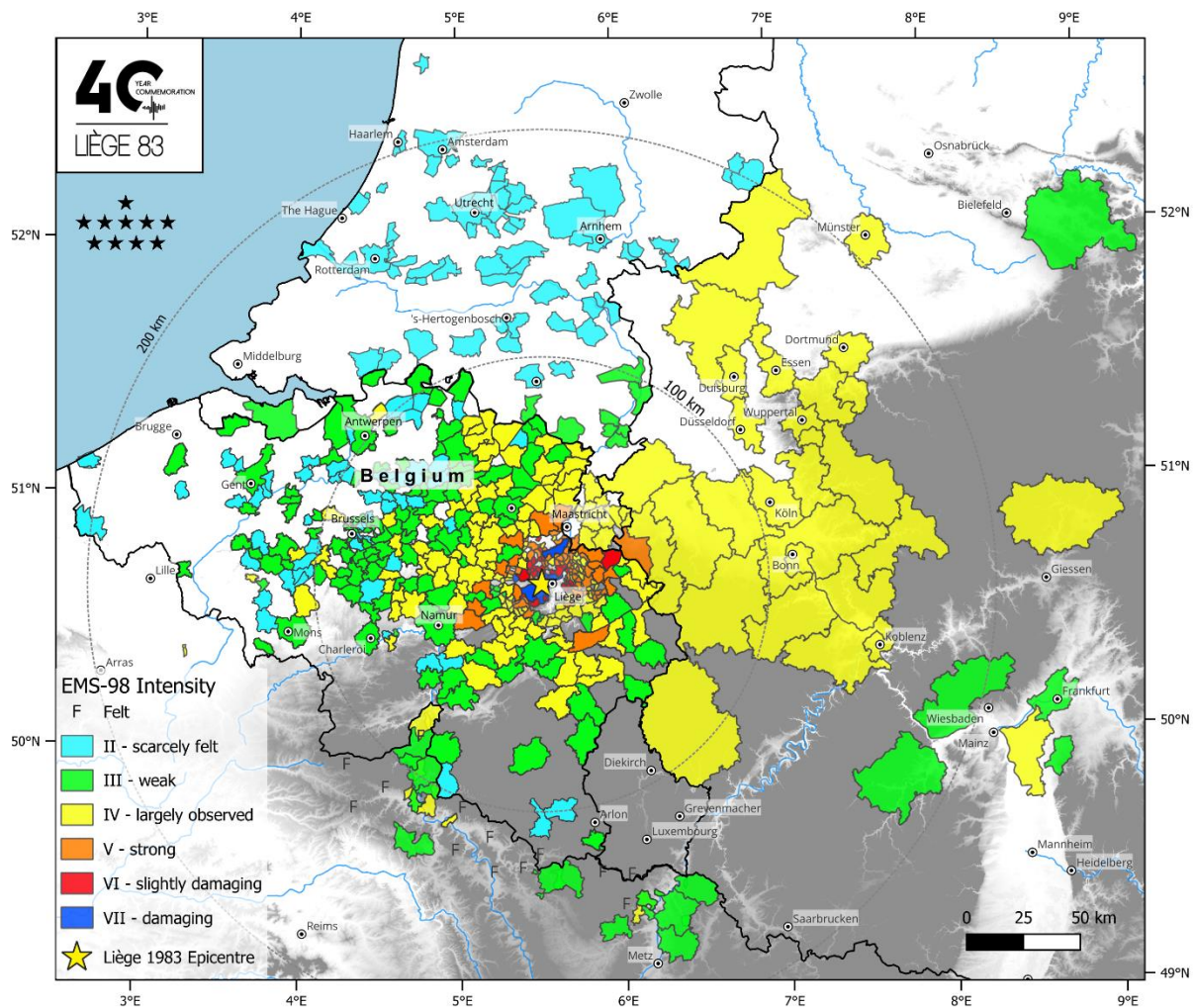
Bronparameters:

Epicentrum: 50.6280°, 5.5150°

Lokale magnitude: 5.0

Diepte van het hypocentrum: 5.9 ± 1.2 km

<https://seismologie.be/nl/seismologie/aardbevingen-in-belgie/lv243oom5>

Figuur 1: West-Europese macroseismische intensiteitskaart van de aardbeving te Luik op 8 november 1983. Maximum intensiteit was VII.

Figuur 2: Foto's van schade in het epicentrale gebied rondom Saint-Nicolas, Flémalle en Luik.

Informatie:

NL:

Koen Van Noten: koen.vannoten@seismology.be - 02/790 39 18

Kris Vanneste: kris.vanneste@seismology.be - 02/373 02 80

FR:

Thomas Lecocq: thomas.lecocq@seismology.be - 02/373 03 16

Raphael De Plaen: raphael.deplaen@seismology.be - 02/373 03 16

Fabienne Collin : fabienne.collin@seismology.be – 02/373 03 40

